

A-PBT-A-6/2014. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület P.J. (xxx, a továbbiakban: Kérelmező) ABC Zrt. (yyy, a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2014. január 16. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja a pénzügyi szolgáltatónak, hogy fizesse meg a Kérelmező felé az xxx szerződésszám alatt létrejött deviza alapú kölcsönszerződés ügyleti kamatába beépített casco biztosítási díj összegére felszámított árfolyam-különbözet összegét 2011. november 15. napjától, valamint ezen időszakról annak az egyes törlesztőrészeket megfizetésétől a kifizetés napjáig számított, a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint számított kamatát.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg az Mnbtv. rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentieken túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mnbtv.) 113. §-ának b) pontja, 116. § (1) és (4) bekezdése, valamint 119. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló dokumentumok és a felek előadása alapján a következő tényállást állapította meg:

A Kérelmező 2008. szeptember 14. napján xxx szerződésszám alatt deviza alapú kölcsönszerződést kötött a pénzügyi szolgáltatóval egy xxx típusú gépjármű finanszírozására. A kölcsönszerződés alapján a pénzügyi szolgáltató 1.100.000,- Ft összegű kölcsönt nyújtott a Kérelmezőnek svájci frank alapon változó, max. 60 hónapos futamidővel, éves induló 21,33 %-os ügyleti kamatláb mellett. A kölcsönszerződés alapján a Kérelmező a hitel visszafizetését 48 havi 34.255,- Ft összegű törlesztőrészlet megfizetésével teljesíti. A törlesztő részletek tartalmazzák a Beépített Casco Biztosítási Szolgáltatás díját. A szerződésben rögzítésre került, hogy a deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyama és a kamat alakulásától függően változhat, továbbá az is, hogy a THM induló mértéke 25,67 %. A fenti szerződés aláírásának napján a Kérelmező a pénzügyi szolgáltató felé nyilatkozott és hozzájárulás casco biztosítás megkötéséhez (biztosítotti nyilatkozat) elnevezésű dokumentumban nyilatkozott, hogy a részére átadott finanszírozási ajánlatokat áttanulmányozta, megértette és kijelenti, hogy a finanszírozási ajánlatok közül a Beépített Casco Biztosítási Szolgáltatást tartalmazó finanszírozási konstrukciót kívánja igénybe venni. Ennek keretében a pénzügyi szolgáltató az xxx Biztosítónál 10 %, de minimum 100.000,- Ft önrésszel xxx biztosítási módozattal casco biztosítást kötött a Kérelmező mint biztosított számára.

A Kérelmező késedelem nélkül fizette a gépjármű havi törlesztőrészleteit, majd 2013 szeptemberében az utolsó törlesztőrészlet esedékességekor panasszal fordult a pénzügyi szolgáltatóhoz, melyben kifogásolta az utolsó havi törlesztőrészlet összegét, valamint azt, hogy a cascot az egyes havidíjak összegébe is beleszámították és a futamidőt meghosszabbították. A pénzügyi szolgáltató részletesen megválaszolta a Kérelmező panaszában leírtakat, egyebekben nem osztotta a Kérelmező panaszában megfogalmazott aggályait, és azokat elutasította. A Kérelmező nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató panaszt elutasító válaszlevelét és 2013. szeptember 25. napján a Pénzügyi Békéltető Testülethez fordult. Kérelmében előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató nem vett fel svájci frankot a casco díjának megfizetésére ezért kérte, hogy annak díját forintban számolják el felé.

A Pénzügyi Békéltető Testület az Mnb tv. 108. § (2) bekezdésének értelmében felszólította a pénzügyi szolgáltatót, hogy nyilatkozzon a Kérelmező kérelmében foglaltakra.

A pénzügyi szolgáltató a válasziratban előadta, hogy a Kérelmező a szerződés aláírásával kijelentette, hogy a szerződéshez kapcsolódó Üzletszabályzatot átvette, megismerte, és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el. A Hitelszerződés 6. pontja alapján változó kamatozású, változó futamidejű, deviza alapú szerződés. A maximális futamidő 60 hónap. Deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztő részletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztő részletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A Kérelmező kijelentette, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának, s vállalja ennek következményeit. Mindezek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jogszabályokban előírtaknak megfelelően tájékoztatta Kérelmezőt a deviza alapú kölcsönökkel kapcsolatos árfolyamkockázatról. A pénzügyi szolgáltató

a hatályos Üzletszabályzat xxx pontjára hivatkozott, mely szerint a deviza alapú szerződések változó kamatozású szerződések. A Kérelmező fizetési kötelezettségei forintban teljesítendőek. A törlesztő részletekre – a futamidő szerint utolsóként esedékesé váló törlesztő részlet kivételével – az xxx Bank (a továbbiakban: xxx Bank) által a szerződés devizanemére meghirdetett árfolyamok módosulásának függvényében meghatározott árfolyam-különbözet kerül érvényesítésre. A Hitelszerződés 6. pontjában foglaltaknak megfelelően az xxx Bank bázis árfolyama az xxx Bank számlakonverziós vételi árfolyam, az xxx Bank aktuális árfolyama az xxx Bank számlakonverziós eladási árfolyam. Továbbá a hatályos Üzletszabályzat yyy pontja értelmében változó futamidejű deviza alapú szerződés esetén az árfolyam-különbözet a következő törlesztő részlet esedékességével kerül elszámolásra és a futamidő változását eredményezheti. Az árfolyam-különbözet az adott törlesztőrészlet tőke-, majd kamattartalmát módosítja. Változó futamidejű szerződések esetében az árfolyam-különbözet az adott törlesztő részlet tőke, majd kamattartalmát módosítja annak érdekében, hogy a Kérelmező a futamidő alatt minden hónapban a meghatározott fix díjat fizethesse.

A casco tekintetében előadott panasszal kapcsolatosan kijelentette, hogy a Kérelmező törlesztőrészlete tőkéből és kamatból tevődik össze. A beépített casco a havidíjban kamatként kerül kiterhelésre. A biztosítási szolgáltatás tételes ellenértéke nem választható el a finanszírozás egyéb költségeitől, hisz önállóan ez a szolgáltatás a pénzügyi szolgáltatónál nem létezik, így az kamatként kerül felszámításra és törlesztésre. A Kérelmező a finanszírozási szerződés megkötésekor saját belátása, mérlegelése szerint választ a termékek között, jelen esetben a beépített vagyonbiztosítási (casco) szolgáltatást is tartalmazó konstrukciót választotta, amely termék jellemzőit, kondícióit és ellenértékét a „Nyilatkozat és hozzájárulás casco biztosítás megkötéséhez (Biztosított nyilatkozat)” aláírásával elfogadta.

A beépített casco biztosítás egy, a pénzügyi szolgáltató által a biztosítótól igénybe vett, megkötött biztosítási szerződés csomagjának, egységnek a részét képező szolgáltatásrész, amit a Kérelmező a hitellel együtt vesz igénybe. Ezt a szolgáltatást az ügyfél a hitel részeként vásárolja meg azzal, hogy ez a termék a plusz beépített szolgáltatásra tekintettel drágább, magasabb kamatozású hiteltermék, ahogy a biztosítás igénybevételére vonatkozó nyilatkozat kifejezetten tartalmazza is.

A biztosítást tartalmazó konstrukció esetén – a szolgáltatás beépített jellege, a termékben foglalt plusz szolgáltatás miatt – eltérő, magasabb a kamatozás a biztosítást nem tartalmazó termékvariánshoz képest, deviza alapú hitelnél a törlesztő részlet kamattartalmára pedig az Üzletszabályzat xxx pontja értelmében árfolyam-különbözet kerül érvényesítésre. A beépített casco termék esetén díjat, vagy költséget nem számít fel a biztosítás kapcsán a pénzügyi szolgáltató. Egyebekben kijelentette, hogy álláspontja szerint a havidíjak meghatározása során az Üzletszabályzatnak megfelelően járt el.

A 2013. december 17-én megtartott meghallgatáson a Kérelmező annyiban fenntartotta korábbi álláspontját, hogy kijelentette, nem érti, hogy a cascot miért számították bele a hitelbe, annak deviza alapon történő havi kiszámítását sérelmezi, és ennek összegét kéri vissza, mely számításai szerint mintegy 150.000-300.000,- Ft lehet. A pénzügyi szolgáltató nem részletezte, mekkora

összeget számított fel cascora havi szinten így követhetetlen annak számlázása. A pénzügyi szolgáltató képviselője fenntartotta a válasziratban foglaltakat, egyben kijelentette, hogy a kamatba épített casco szolgáltatás a futamidő végéig élt, 6.548,- Ft volt a beépített casco havidíja, melynek díját a jogszabályoknak megfelelően kötötték meg a Kérelmezővel és azzal kapcsolatosan nincs visszatérítési kötelezettségük. A kamat tartalmazta a casco költségét, melyet a pénzügyi szolgáltató forintban fizetett meg a biztosító számára tehát, a kamatfelár tartalmazta a biztosítást. A pénzügyi szolgáltató a havidíjak tekintetében kijelentette, hogy az elszámolás tekintetében nem választják szét a biztosítás díját a kamattól ezért az abba ágyazottan jelenik meg, melyre az árfolyam különbözetet is érvényesítik.

A Kérelmező igényét 100.000,- Ft összegű visszafizetésre redukálta, majd az eljáró tanács további nyilatkozattételre hívta fel a pénzügyi szolgáltatót, és a meghallgatást elhalasztotta.

A 2014. január 16. napján megtartott meghallgatást megelőzően a pénzügyi szolgáltató eljuttatta nyilatkozatát az eljáró tanácshoz és a Kérelmezőhöz, mely szerint az Üzletszabályzat xxx pontja értelmében *„Az Ügyfél köteles a gépjárműre - annak átvételét megelőzően - legfeljebb 20%-os önrésszel, teljes körű, valamennyi extrafelszerelésre és tartozékra is kiterjedő casco biztosítást kötni.”* Egyebekben kijelentette, hogy a biztosítási szolgáltatás tételes ellenértéke nem választható el a finanszírozás egyéb költségeitől, hisz önállóan ez a szolgáltatás a pénzügyi szolgáltatónál nem létezik, így az kamatként kerül felszámításra és törlesztésre. A beépített casco biztosítás egy a pénzügyi szolgáltató által a biztosítótól igénybe vett, megkötött biztosítási szerződés csomagjának, egységnek a részét képező szolgáltatásrész, amit az ügyfél a hitellel együtt vesz igénybe. Ezt a szolgáltatást az Ügyfél a hitel részeként vásárolja meg azzal, hogy ez a termék a plusz beépített szolgáltatásra tekintettel drágább, magasabb kamatozású hiteltermék, ahogy a biztosítás igénybevételére vonatkozó nyilatkozat kifejezetten tartalmazza is.

A biztosítást tartalmazó konstrukció esetén – a szolgáltatás beépített jellege, a termékben foglalt plusz szolgáltatás miatt – eltérő, magasabb a kamatozás a biztosítást nem tartalmazó termékvariánshoz képest; deviza alapú hitelnél a törlesztő részlet kamattartalmára pedig az Üzletszabályzat xxx pontja értelmében árfolyam-különbözet kerül érvényesítésre. A beépített casco termék esetén díjat vagy költséget nem számított fel a biztosítás kapcsán. Mindezeket túlmenően nyilatkozott, hogy a tárgyi szerződés esetében a Hpt. 210. § (5a) bekezdésének rendelkezései alkalmazandóak, és a pénzügyi szolgáltató meg is felel ezen rendelkezéseknek, tekintettel arra, hogy beépített casco szolgáltatás után díjat vagy költséget nem számít fel.

A Kérelmező kérelme az alábbiak szerint **alapos**.

Az eljáró tanács megállapította, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződéshez kapcsolódóan a Kérelmező a 2008. szeptember 14. napján kelt „Nyilatkozat és hozzájárulás casco biztosítás megkötéséhez” elnevezésű okirat aláírásával nyilatkozott, hogy tekintettel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató beépített casco biztosítási szolgáltatás termékét választotta, hozzájárul ahhoz, hogy a pénzügyi szolgáltató, mint szerződő és díjfizető a nyilatkozatban meghatározott feltételekkel a finanszírozott gépjárműre vonatkozóan teljes körű casco biztosítást kössön. A nyilatkozatban rögzítésre került, hogy a Kérelmező, mint kölcsönbevevő a finanszírozási szerződés megkötésével

a casco díjakat a havi törlesztőrészletbe építve fizeti meg a pénzügyi szolgáltató felé, amely ennek alapján havi szinten a biztosítási díjat fizeti a biztosító felé. A nyilatkozatban nem került rögzítésre sem a casco éves díja sem annak havi díja.

Megállapítható továbbá, hogy a fenti nyilatkozatban foglaltakat megerősítve a felek abban is megállapodtak, hogy a pénzügyi szolgáltató, a casco biztosítás díját oly módon fizetteti meg a Kérelmezővel mint kölcsönbevevőre, hogy azt a teljes futamidőre elosztva a törlesztőrészletben (kamatban) érvényesíti (beépített casco biztosítási szolgáltatást tartalmazó finanszírozási konstrukció).

Kétséget kizáróan megállapítható az, hogy a Kölcsönszerződés keretében finanszírozott gépjárműre megkötött casco biztosítás díja beépítésre került a kölcsön ügyleti kamatába, amelyre a futamidő alatt a törlesztőrészlet részeként, az Üzletszabályzat xxx pontjának alapján felszámításra került az árfolyam-különbözet. Ezt a tényt az eljárás során a pénzügyi szolgáltató sem vitatta, az elszámolás módját és annakösszecszerúségét válasziratában részletezte.

Az eljáró tanács rá kíván mutatni, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 2011. évi CXLVII. törvény 23. §-ával megállapított, és 2011. november 15. napján hatályba lépett 210. § (5a) pontja kimondja, hogy *„a fogyasztóval kötött deviza alapú hitel-, vagy kölcsön szerződések esetében a pénzügyi intézmény kizárólag azokat a költségeket és díjakat számíthatja fel devizában, amelyek az adott szerződés teljesítésének és fenntartásának érdekében a deviza forrás megszerzésével közvetlenül kapcsolatban állnak, ide értve a kamat jellegű kezelési költséget és a deviza alapú hitel- vagy kölcsöntartozás mindenkori összegéhez igazodó hitelfedezeti biztosítási szolgáltatással kapcsolatos költséget, amennyiben a hitelintézetet terhelő biztosítási díj is deviza alapú”*.

A Hpt. hivatkozott rendelkezése meghatározza továbbá, hogy mi nem számolható fel a fogyasztó számára devizában, nevezetesen *„a szerződéskötéssel, a levelezéssel, a kimutatások és igazolások előállításával, az ügyfelek látogatásával, a hitel monitoringgal, a felmondással, a fedezet értébecslésével és cseréjével, a szerződés módosításával, a nem a deviza alapú hitel- vagy kölcsöntartozás mindenkori összegéhez igazodó hitelfedezeti biztosítási szolgáltatással, továbbá a hitelszerződés ügyintézésével és a kapcsolódó hitelszámla lezárásával kapcsolatos díj és költség”*.

Az eljáró tanács értelmezése szerint a gépjárműre megkötött biztosítás díja, mint hitelfedezeti biztosítási szolgáltatással kapcsolatos költség vehető figyelembe, mely nem tartható nyilván és nem számítható fel devizában (kivéve, ha *a hitelintézetet terhelő biztosítási díj is deviza alapú*). Mindezen túlmenően a beépített casco biztosítási szolgáltatás díja, nem értelmezhető az adott szerződés teljesítésének és fenntartásának érdekében a deviza forrás megszerzésével közvetlenül kapcsolatban álló költségnek sem.

A fentiek szerint egyértelműen megállapítható, hogy a biztosítotti nyilatkozatban foglalt azon rendelkezés, mely szerint a pénzügyi szolgáltató a casco biztosítás díját oly módon hárította át a

Kérelmezőre, hogy azt a törlesztő részletben (kamatban) érvényesítette, a Hpt. 210. § (5a) bekezdésének, 2011. november 15. napjától hatályos rendelkezéseivel ellentétes.

Fontosnak tarja kiemelni az eljáró tanács, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződéshez kapcsolódóan megkötött biztosítotti nyilatkozatból, valamint a pénzügyi szolgáltató képviselőjének az eljárás során tett nyilatkozatából egyértelműen megállapítható, hogy a kölcsön fedezetét képező gépjárműre megkötött casco biztosításnak a kölcsön kamatába beépített díját a pénzügyi szolgáltató a biztosító felé forintban fizette meg, mégpedig havi szinten (a pénzügyi szolgáltató képviselője a 2013. december 17. napján megtartott meghallgatáson nyilatkozott ugyan egy adott összegre vonatkozóan, de ennek okirati bizonyítékát nem adta). Mivel a nevezett casco díjjal kapcsolatban a pénzügyi szolgáltatónak igazolhatóan és nyilvánvalóan nem merül fel devizában refinanszírozandó költsége, erre figyelemmel az az eljárás, hogy a nevezett költségre a pénzügyi szolgáltató árfolyam-különbözetet számol el, nyilvánvalóan nem áll összhangban a közvetített szolgáltatásként nyújtott casco biztosítás természetével. Az adott pénzügyi körülmények között, az adott helyzetben a casco biztosítás díjának devizában történő elszámolása a pénzügyi szolgáltató oldalán kétséget kizáróan árfolyamnyereséget eredményezett, amelyet a Kérelmező fizetett meg.

A fentiek alapján a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkező részben foglaltak szerint a casco díjra vonatkozóan felszámított, és a pénzügyi szolgáltató felé ténylegesen megfizetett árfolyam-különbözet visszafizetésére, valamint annak Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti kamatai megfizetésére hívta fel a pénzügyi szolgáltatót, tekintettel arra, hogy a Hpt. 210. § (5a) bekezdését megállapító az otthonvédelmi intézkedésekkel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXLVII. törvény hatályba lépésének napjára.

Tekintettel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató a konkrét ügyben úgy nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezőként nem fogadja el, ezért az eljáró tanács a fentiekben írottak alapján a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2014. január 23.

dr. Sándor Roland s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Gáll Tamás s.k.,
az eljáró tanács tagja

Rajki Klára s.k.,
az eljáró tanács tagja